

۱- معنی عبارت مشخص شده در کدام گزینه نادرست آمده است؟

- ۱) دلیبران میبدان گشوده نظر
- ۲) بیامد به دشت و نفس کرد راست
- ۳) به نام خدای جهان آفرین
- ۴) پیویید کاین مهتر آهرمن است

که بر کینه اول که بنیدد کمر (اقدام کند).

پس آنگه باستاد هم‌رزم خواست (درنگ و استراحت کرد).

بینداخت شمشیر، را شاه دین (حضرت علی علیه السلام از جنگ منصرف شد).

جهان آفرین را به دل، دشمن است (برخیزد که ضحاک همان شیطان است).

۲- در همه ابیات آرایه‌های «استعاره، جناس، کنایه» وجود دارد، به جز:

- ۱) دویند از کین دل سوی هم
- ۲) چو آن آهنین کوه آمد به دشت
- ۳) فلک باخت از سهم آن جنگ، رنگ
- ۴) همه برده سر در گریبان فرو

در صلح بستند بر روی هم
همه رزمگه کوه فولاد گشت
بود سهمگین جنگ شیر و پلنگ
نشد هیچ کس را هوس، رزم او

۳- در کدام بیت صفت بیانی دیده می‌شود؟

- ۱) به جز بازوی دین و شیر خدا
- ۲) چو ننمود رخ شاهد آرزو
- ۳) همه برده سر در گریبان فرو
- ۴) چو آن آهنین کوه آمد به دشت

که شد طالب رزم آن ازدها
به هم حمله کردند باز از دو سو
نشد هیچ کس را هوس، رزم او
همه رزمگه کوه فولاد گشت

۴- معنی هریک از کنایات زیر، به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

- «رنگ باختن - پای افشردن - سیه‌روز - نظر گشودن»
الف) میان دو تن جنگ چون آتش است
ب) بر گناهان همی کنی اصرار
ج) هر شب چو چراغ، چشم دارم
د) پیرسیدم از هرکسی بی‌شمار
- ۱) الف - د - ب - ج
۲) د - ب - الف - ج

سخن چین بدبخت هیزم کش است
خویشستن را ز مردگان انگار
تا چشم من و چراغ من کو؟
بترسیدم از گردش روزگار

۳) الف - د - ج - ب
۴) د - ب - ج - الف

۵- منظور از افراد مشخص شده در همه گزینه‌ها یکی است، به جز:

۱) به پیشش برآمد شه جنگجو

۳) چو آن آهنین کوه آمد به دشت

۲) به سوی هژبر زیان کرد رو

۴) سپر بر سر آورد شیر اله

۶- زمینه «قومی و ملی» حماسه در کدام بیت آشکارتر است؟

- ۱) چنین آن دو ماهر در آداب ضرب
- ۲) ز بس گرد از آن رزمگه بردمید
- ۳) بیامد به دشت و نفس کرد راست
- ۴) بیفشرد چون کوه پا بر زمین

ز هم رد نمودند هفتاد حرب
تن هر دو شد از نظر ناپدید
پس آنگه باستاد هم‌رزم خواست
بخایید دندان به دندان کین

۷- هریک از مفاهیم کنایی «ترسیدن، بدبخت، مقاومت ورزیدن، شرمندگی» به ترتیب در کدام ابیات دیده می‌شود؟

- الف) سکندر در آن داوری گاه سخت
ب) ستاره سوخته آتشین عذارانم
ج) از تیغ آفتاب گل و لاله رنگ باخت
د) ابر نیسان می‌کشد سردر گریبان صدف
- ۱) د - ج - الف - ب
۲) الف - ب - ج - د

پی افشرد مانند بیخ درخت
چو داغ لاله سیه‌روز نوبهارانم
شبم هنوز مست شکر خواب غفلت است
کلک صائب هر کجا گوهر فشانی می‌کند

۳) ج - د - ب - الف
۴) ج - ب - الف - د

۸- معنی مصراع مشخص شده در کدام گزینه نادرست آمده است؟

- ۱) گشت حیران آن مبارز زین عمل
- ۲) پرید از رخ کفر در هند رنگ

وز نمودن عفو و رحم بی‌محال (از نشان دادن بخشش بیجا)

تپیدند بت‌خانه‌ها در فرنگ (بت‌خانه‌های سرزمین)

کفر به اضطراب افتادند.)

۳) به نام خدای جهان آفرین

بینداخت شمشیر را شاه دین (حضرت علی علیه السلام با

شمشیرش ضربه‌ای زد.)

۴) به سوی هژبر ژبان کرد رو

۹- معنی بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«دلیران میدان گشوده نظر

که بر کینه اول که بندد کمر»

۱) پهلوانان نگران بودند که دشمن چه وقت آماده حمله می‌شود.

۲) سپاهیان نگاه می‌کردند که چه کسی ابتدا حمله را آغاز می‌کند.

۳) پهلوانان منتظر بودند که ببینند چه کسی ابتدا آماده جنگ با دشمن می‌شود.

۴) پهلوانان نگران بودند که جنگ با دشمن از کدام جانب باید آغاز شود.

۱۰- هریک از مفاهیم «نامیدشدن، اصرار ورزیدن، خجالت‌زدگی، عزم کردن، عمل به تعهد» به ترتیب در کدام گزینه دیده می‌شود؟

الف) خنده‌رویان چمن سردرگریان می‌کشند

ب) عشق بر هر کس که زور آورد، من گشتم خراب

ج) نزد این گریه‌ها بر آتشم آبی و دانستم

د) یار بی‌موجب دل از ما برگرفت

ه) یار دیگر کرد و کار از سر گرفت

۱) الف - ج - د - ب - ه

۲) الف - ج - ه - ب - د

۳) د - الف - ب - ه - ج

۴) د - ب - الف - ه - ج

۱۱- معنی «انداختن» در کدام بیت با بیت زیر یکسان است؟

بینداخت شمشیر را شاه دین

به نام خدای جهان آفرین

۱) خروشان فرود آمد از تخت عاج

۲) بینداخت آن تباب‌داده کمند

۳) گرچه از چشم بینداخت مرا یار، هنوز

۴) بینداخت تیغ پرنده‌آورش (آبدیده)

۱۲- در همه گزینیه‌ها آرایه «کنایه» وجود دارد، به جز:

۱) مادرم می‌گفت به شتر افسارگسیخته می‌مانی.

۲) سوز برف بود و درزهای دهان گشوده در

۳) بیامد به دشت و نفس کرد راست

۴) رود ذره‌ای گر ز خاکت به باد

۱۳- در همه ابیات میان واژه‌های قافیه نوعی جناس وجود دارد، به جز:

۱) همان گاه آن بر سر نیزه کرد

۲) پرید از رخ کفر در هند رنگ

۳) رود ذره‌ای گر ز خاکت به باد

۴) نخست آن سیه‌روز و برگشته‌بخت

۱۴- هم‌معنی هریک از واژگان «کیش - هژبر - دستوری - حرب» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

الف) کز بندت ایچ عار نیامد؟

ب) عشق پامال خرد گشت و جهان دیگر شد

ج) تن آسانی و خوردن آیین اوست

د) تو گر پیش شمشیر مهر آوری

۱) الف - ج - ب - د

۲) ج - الف - ب - د

۳) د - الف - ب - ج

۴) ج - ب - د - الف

۱۵- مترادف واژه‌های «غضنفر، جواهری سبزرنگ، کوپال، مشعشع» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

الف) چو باشد مشتری خورشید تابان

ب) وزان پس بیازید چون شیر چنگ

ج) گرفت آن بر و یال جنگی پلنگ

د) بیایا که وقت نشاط است و روز کار امروز

ج) هوا بساط زمرد فکند در صحرا

نام و نام خانوادگی:

نام مدرسه: دبیرستان اسلام

پایه: یازدهم تجربی

تاریخ: ۱ اردیبهشت ۱۳۹۹

امتحان درس ۱۴

نام دبیر: آقای فاطمی

د) یکی گرزۀ گاوپیکر به چنگ

زده بر کمرگاه تیر خدنگ

۲) د-ج-ب-الف

۳) ب-الف-د-ج

۴) ب-ج-د-الف

۱) د-الف-ب-ج

۱۶ - ابیات زیر را معنی کنید.

الف) نهادند آوردگاهی چنان / که کم دیده باشد زمین و زمان

ب) چنین آن دو ماهر در آداب ضرب / ز هم رد نمودند هفتاد حرب

۱۷- دندان به دندان خاییدن و دست برافراختن کنایه از چیست؟

۱۸ - معنای واژگان زیر را بنویسید.

ژیان :

غزا:

کیمیا:

هژبر:

ژنده:

آبرش: